„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом пном, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију
(у сребру.)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 181. У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 27. НОВЕМБРА (9. ДЕЦЕМБРА) 1879. ГОДИНА XIV.

У НОВОМ САДУ 25. новембра.

К атентату на цара Александра, што за овај мах још стоји у првом реду дневних догађаја, на руци нам је данас богат материјал, бар што се тиче спољашње стране тог догађаја. „Москов. вједом.“ имају извештај једног очевидца, који се десио у теретном влаку, на ком је био пртљаг, кад се катастрофа догодила. Као што је било наређено, царски влак кренуо се из Симферопоља у 12 сах. ноћу, а влак с царским пртљагом, у ком су била четрнаестора кола са две локомотиве, отишао је био по сахата раније. Срећом стигне и престигне царски влак онај теретни и измакне испред њега за читаво по сахата даљине. У теретном влаку било је 50 душа. Кад је влак од московске жељезничке станице био од прилике 2½ врсте далеко, затутњи од пуцњаве, кола, на којима беше извештач, јако се заљуљају, сударе се с други коли и зауставе се. Извештач скочи с кола и види траг од експлозије. Прва локомотива откинула се од влака, а друга спала са шина, неколико кола такођер је спало и стало попреко преко шина. Четврта кола са свим су се тумбе изврнула. У крај пута зјапила је велика, неколико аршина дубока јама. На пуцњаву искупи се полиција и многи свет, који је јавно викао на зликовце, који су пошли цару о глави. Извештач похита у оближњу касарну, да телеграфише, али жица беше прекинута. Повређен је само железнички стражар и „городовој“, који су се затекли крај места експлозије, а они, што су били на коли, остали су здрави читави, мањ ако су се само поплашили. Зликовци су очевидно мислили, да је цар у другом влаку. Прокуратор и истражне судије дођу у 2 сах. ноћу на лице места. Траг од експлозије водио је до оближње куће, коју затеку празну. Истражни судија нађе на дворишту под снегом жице које их одведу до стаје, из које се лако могло мотрити на влакове, што пролазе и ту у стаји нађу батерију. Зна се, да је ту кућу мосеца септембра купио неки млад човек, који се издао за грађанина из Самаре. Суседи су га виђали, где у подруму копа. Изговарао се, да копа песак, а он је копао олук за мину. Мина је била двадесет два аршина дуга, а 3 аршина дубоко у земљи. У стану злочинчеву, који је иначе сиротињски био намештен, повучене су биле жице испод пода, а батерије се налажаху у обичним простим сандуцима. Рубље и одело, што је ту нађено, показује, да је радило више особа. По остатцима јела видело се, да су злочинци пре злочина ту вечерали. Толико о спољашњим знацима атентата. Цар Александар међу тим стигао је 22. о. м. здраво у Петроград, где је одушевљено дочекан. Цар се на отвореним саоницама одсањкао право у казанску саборну цркву, где је очитао кратку молитву, а из цркве у зимњу палату, где је одмах у палатској цркви одслужено благодарење за сретно спасење царево. Цар је на богослужењу био још у путничком оделу.

Што се тиче **последица атентата,** вели се, да ће пре свега бити скинут са звања московски ђен. гувернер, кнез Долгоруки, и начеоник московске полиције. Ма да им је познатим царским указом од 5. априла о. г. била ванредна пуномоћ, они ипак, вели се, нису показали, да су дорасли свом положају. Вели се, да ће место њих доћи двојица „кавкажана“, т. ј. двојица ђенерала са Кавказа.

Поговара се, да ће бити **промене у руском заступништву у Риму,** и вели се, да ће место досадашњег Искила доћи нико друго, већ ђенерал Игњатијев за руског заступника код римског двора. Већ само име ђенералово баук је за извесну врсту Аустро-угарских државника и дипломата, те од доласка његова у Рим не надају се „ничему добром, бар ничему повољном.“ По кога то? По Италију или по Русију? Игњатијевова дипломатска вештина и умешност толико је опробана, да она не може никојој држави, па ни Русији бити на одмет, а његово родољубље толико је посведочено, да се од њега Русија и руски народ само „добром и повољном“ чему могу надати. Италија у добро схваћеном интересу неће се противити акредитовању руског ђенерала на свом двору. Па и кад би игњатијевов долазак у Рим значио несрећу по Италију или по Русију, бечлије и пештбудимлије не би за цело због тога нарицале јер им ни једна од тих двеју држава није од срца отпала. Не би они разбијали себи туђу главу. На другом месту боли. По Аустро-Угарску — по њу се они не надају „ничему добром, бар ничему повољном“ од Игњатијева у Риму. Стара труба спољашњег звања за време Андрашија „Пешт. Лојд“, вели, да је Игњатијев, кад се оно бавио у Млецима и Фиоренци, много тражио и нашао прилике да дође у додир са странкама левице па и са пристаоцима „Ириденте“ те његово постављање у Риму „знатно би шкодило тешком муком успостављеној побољшици у одношајима међу Италијом и нашом монархијом.“ Међу тим Игњатијев још није у Риму, и ако су пре неколико дана збиља намеравали да га пошљу у Рим, „Лојд“ се од најновијих страховитих догађаја у Русији нада, да ће они учинити своје, те да „ће меродавни петроградски кругови у том погледу изменити свој умишљај и одустати од корака, који би се скоро могао сматрати за изазивање Аустро-Угарске.“ То већ прелази сваку границу с једне стране дрскости, с друге стране кукавичлука. Жалосни су ти „побољшани одношаји“ међу Италијом и Аустро-Угарском, кад им један дипломат стране, треће државе, која с тим „одношајима“ нема, бар у првом реду нема никаква посла, може „шкодити“. Кукавни су то људи „који догађајима управљају,“ кад се они надају и уздају, да ће злочиначка посла испунити њихове намере. Сваку меру обзирности и пристојности пак прелази то, кад се Израиљ у Пешти и у Бечу толико и тако високо узноси, да може и помислити, да ће можда интереси, и то је питање да ли добро схваћени интереси Аустро-Угарске бити меродавни за одношај и интересе других сила. Окупација вам будимпештанска и бечка господо, још није дала толико моћи, да можете диктирати свету.

Законски предлози
поднети српској народној скупштини у Нишу.

Предлог закона о уређењу министарства просвете и црквених послова.

На основу чл. 99. земаљског устава, уређује се овим законом министарство просвете и црквених послова кнежевине Србије.

I. Задатак и делокруг овог министарства.

Чл. 1. Министарству просвете и црквених послова задатак је да у смислу земаљског устава и по одредбама закона управља просветом и целокупном јавном наставом кнежевине Србије, да све више и ниже школе и просветне заводе надгледа у највишем ступњу и да се стара о добром правцу и унапређењу опште и научне образованости у српском народу.

Чл. 2. Исто тако задатак је овом министарству, да у смислу устава и по одредбама закона, а по потреби сагласно са мишљењем архијерског сабора управља и црквеним пословима, у колико не би спадали у искључив задатак сабора или појединих архијереја. У том кругу оно се стара о начину и сретствима, како би духовна просвета и морал у народу јачали и благотворно на живот и развитак народни утицали.

Чл. 3. Министарство просвете и црквених послова врши надзор над верозаконским пословима, установама и заводима и других вера, које би и у колико би према уставу и по законима државним признате биле.

Оно се стара о добром поретку просветних завода и побожних установа и фондова свију вероисповести и чини књазу и народној скупштини предлоге у корист свега што би морал и просвету у државних грађана ширило и утврђивало.

Чл. 4. Министарству просвете и црквених послова стоји на челу министар, који за свој рад одговара књазу и народној скупштини и подноси им потребне предлоге и извештаје по својој струци. Он наређује и потписује све одлуке и акта, а у случају потребе одређује старије чиновнике министарства да га заступају, у колико ови не би већ по закону позвани били, да извесне послове сами, заступајући министра, свршује.

II. Канцеларија министарства.

Чл. 5. Да би се према постављеном задатку сви послови овога министарства поуздано и успешно вршили, одређују се у њему два одељења: одељење за просветне послове и одељење за црквене послове.

Чл. 6. За оба одељења имају ови чиновници и званичници:

Два начелника, један за просветне и школске а други за црквене послове;

Два секретара који ће бити известиоци (референти) за послове виших и нижих школа;

Један уредник званичног листа овог министарства, уједно и деловођа главног просветног савета;

Један благајник;

Један статистичар;

Један архивар;

Два писара;

И потребан број практиканата.

III. Дужности начелника одељења.

Чл. 7. Дужности су начелнику за просветно одељење:

а.) да по законима и законским министарским наредбама тачно спрема и на време министру подноси на одлуку све послове свога одељења;

б.) да покреће и датим правцем упућује нове предмете и питања која би он сам у домашају свом покренуо, или која би од других законом позваних власти, државних и научних завода или и од приватних лица министарству претстављена била;

в) он има под својом непосредном управом сву канцеларију министарства овога одељења, и врши сав надзор над чиновницима и званичницима, који су му овим законом и нарочитом министарском наредбом у служби подчињени;

г.) он прима, отвара и на израду раздаје сва писма, извештаје и жалбе у просветним и школским пословима, како од државних власти и званичних лица тако и од приватних;

д.) он заступа министра кад је потребно и када се одреди и потписује по министровом распореду све одлуке, наредбе и писма за која сам министар не би могао доспети. Он је одговоран министру за сваку погрешку и неисправност као и за едуговлачење у пословима свога одељења. А мера и последци те одговорности изводе се из овога као и из општега закона о чиновницима грађанског реда;

е.) он је властан у границама закона и министрових наредабама позвани на одговор све млађе чиновнике и званичнике министарства просветног одељења и по учињеном извиђају казнити их дисциплинарно поступним казнама: усменом и писменом опоменом, прекором и усменим укором као и новчано одузимањем плате до 15 дана. А за веће казне реферује и предлаже министру. Но кад се тиче одговорности осталих секретара, уредника званичног листа, благајника и статистичара, начелник има само власт тражити од њих објашњења и давати им устмене наредбе и опомене, а за крупније случајеве доставља ће министру.

Чл. 8. Начелник црквеног одељења има у своме кругу исте дужности и врши исту власт као и начелник просветног одељења.

Он прима писма, извештаје и пријаве по свима пословима и предметима који се тичу цркве, црквених виших и нижих власти, богословских школа, побожних установа и завода а по смислу устава државних закона стављени су у старање и бригу министру просвете и црквених послова.

Он сам према овом закону и по нарочитим министровим наредбама даје правац и спрема расправу и одлуку пословима свога одељења и у обичним по закону јасно означеним случајима наређује и потписује заступајући министра, ако се ствар тиче нижих власти или појединаца. Но у тежим и сумњивим случајима свагда реферује министру и од овога тражи одлуку.

У питања и предмете ове последње врсте, која се не могу решити и отправити без нарочитог министровог одобрења, спадају предлози конзисторија за грађење нових цркава, за оправку црквених и манастирских зграда у вредности преко 1000 динара за отуђење или нову набаву непокретних добара цркава и манастирима; даље предлози и питања за увођење нових школских књига у области верозакона по основним и средњим школама, за састављање комисија ради истраге над свештеницима и духовницима по тужбама од стране дотичних власти или приватних лица.

Чл. 8. Начелник одељења за црквене послове и сам покреће и износи и министру питања, која би се тицала црквених прилика, свештенства, богословских школа и т. д. и управљена би биле на унапређење хришћанске просвете, благочастивости и морала у српском народу. Он је референат министров за све предмете који би у тој области долазили како од архијерског сабора и појединих архијереја тако и од главног просветног савета, од надзорника основних и од директора средњих школа.

Он је одговоран министру и судовима за све послове свога одељења по овом закону и према одредбама закона и чиновницима грађанског реда.

Њему се за отправљање званичних послова стављају министровом наредбом на расположај два млађа званичника, над којима он врши сву дисциплинарну власт, означену по пређашњем чланку за главног секретара просветног одељења према потчињеним званичницима.

У случају кад је начелник за црквене послове спречен долазити на дужност, заступа га начелник просветног одељења. А кад би и овај спречен био одређује му министар за време заступника између секретара министарства.

IV. Дужности секретара и осталих званичника.

Чл. 9. Дужности секретара једнога као известиоца за више и средње, а другога као известиоца за ниже (основне) школе:

а. Да по наредбама министорвим а према подели канцеларијског посла прегледају и израђују све предмете који су им од начелника упућени;

б. Да усмено и писмено реферује министру о свима питањима и пословима, који су им у тој цељи поверени, или у којима неби могли или не би овлашћени били сами расправити и наредити;

в. Они, сваки у своме кругу реферују и чине предлоге министру по извештајима, предлозима и претставкама, које долазе било од главног просветног савета, било од главних школских надзорника или од директора виших и средњих школа, по административним или наставним и књижевним пословима.

Они прегледају и са својим мишљењем подносе начелнику на одлуку молбе главних школских надзорника, директора и наставника виших и средњих школа за одсуство до 15 дана. За дуже одсуство реферују и предлажу министру.

д. Они помажу начелнику у свему, што би им по природи посла и по закону у дужност спадало, а по потреби и по одређењу министровом и заступају га. Они могу у границама овога закона и датог им овлашћења сами вршити и отправљати обичне мањег значаја послове и акта под својим потписом.

ђ. За тачност и исправност својих послова, реферата, наређења итд. секретари су одговорни министру и судовима, у смислу овога закона као и закона о чиновницима грађанског реда.

Чл. 10, Дужости су уреднику званичног листа министарства просвете и црк. послова.

а. Да уређује званични лист министарства, у духу, размеру и правцу, који му буде од књижевног одбора главног просветног савета и нарочитим министровим наредбама означно.

б. Да по потреби реферује министру о извештајима и предлозима које би овај савет у поменутом одбору спремао и подносио.

в. Да буде деловођ књижевног одбора у главном просветном савету.

г. Овај чиновник стоји под непосредном дисциплином председника књижевног одбора главнога просветног савета, а посредно је одговаран министру.

(Свршиће се.)

ДОПИСИ.

* **Земун** 18. нов. Обузе нас дремеж и завлада у нас апатија као у оних, који презрењем дишу према догађајима што живац подгризају и добро знају да по истрошењу живаца смрт наступа, пак опет за то не буде се на рад да се од смрти спасу. Код нас бивају важни догађаји, способни да ускоре нашу сирт, и ми смо равнодушни према њих. А јесмо ли ми сви такови? запитаће нас можда читалац. Не! ми већином осећамо много племенитије, али несретни смо у томе, што нас изневери сваки син народа, коме ми поклањасмо поверења и прогласисмо га за нашега првака. Наши несретни оцеви су то, што се не обзиру на наше народне жеље и потребе, већ на развалина свога дичног имена и племена траже награде и отличија. Клетва наша и наших потомака на њих.

Први важан догађај је тај, што Сопронова штампарија овде намераваше издавати српски лист „Садашњост“ и на ту цел издаде већ и свој програм. Уздржаћемо се од разлагања би ли тај лист нашем народу био од користа или од штете, и придржаваћемо се само тога питања, -зашто не допушта наша крајишка влада, да тај лист излази? Је ли за то, што мисли да би терао опозицију? Не! то не мисли влада, јер она у самоме Сопрону налази више гаранције за привржености и тако није то узрок. Будимо дакле искрени пак рецимо истину. Влада не даје дозволу своју за тај лист само и једино за то, што би био лист „српски“ и што се намерава издавати са ћирилицом.

Је ли то награда српскоме народу у развојаченој крајини од г. барона Филиповића за поузданицу, коју му даде иза бродскога случаја?

Позивамо наше оцеве, да они, кад већ не мисле употребити много пута изражене Филиповићеве речи „ако имате тегобе а ви ми их изјавите, ја ћу их отклонити“ и поднети преставку да се не гњечи наша народност и наша слова, нека му гласају и поднесу још једну поузданицу и захвале се на лепом дару, да желе истребити и нас и наша слова.

Други важан догађај је наша капетанска ствар. Она је и сувише исцрпљена у јавности нег да би је нужно било приповедити по ново. За то ограничићемо се само на сам последњи догађај у тој ствари.

После Шимићеве трогодишње, са грозном патњом скопчане, но јуначке и поштене борбе, дође ствар до тога, да се изравна са поравнањем из-

међу Шимића и нашега општинства. На ту цел позове Шимића магистрат и он стиже данас у нашу средину да преговара са одбором у личности подградоначалника Волфа, већника Жике Лончаревића и пароха Дим. Руварца. Нама још није познат исход тога преговарања.

Али ми се надамо да ће имати повољна успеха већина наших оцева освестила се и налази да им лична, грађанска и већничка част полаже, да ту ствар изравнају са поштеном нагодбом, јер неда се затајати да је Шимић жртва одјека суповачкога топа, пак ко не брани његову ствар, тај осуђује суповачки топ и његове последице и тога нек постигне Лаварева клетва. Неда се опорећи ни то, да је у шимићевој ствари наша влада наишла главом о стену, пак јесмо ли ми позвани да тога траг перемо са прегоревањем нашега права, наше части и поштења? Не! и никако! Са задовољством бележимо појав да је увидило то и наше веће, пак за то изрази жељу, да ствар изравна са ваљаним поправнањем, да поправи грдну погрешку још у почетку учињену што се не баци на једно становиште са Шимићем и да спасу свију нас част.

У томе сложна је већина већника, а смели би тврдити, да су баш сви. Сам градоначеоник Марковић отступа од тога, не из уверења, већ из користољубља. Њему није стало до нашега материјалнога, културнога или индустријалнога напретка. За све то он немари и нема смисла. Њему је стало до отличија за којиме он чезне као болан за здрављем, пак желио би га постићи по сваку цену. Али нису позвани већници, пак ни они што од њега материјално одвисе да га потпомажу у тој цели и тежњи и ми се надамо да ће се они од тога уздржати, пак у тој по нас и наше општинство светој ствари рачунати са својом саветћу.

Бог им био у помоћи. Али како право, тако здраво.

Матица српска.

Главна скупштина „Матице српске“, у Новоме Саду 12. (24.) септ. 1879.

(Свршетак.)

44. Књижевно одељење под бр. 17. К. Одс. о. г. јавља, да је питомац Димитријевићев Л. Сремчевић свршио правне науке у Загребу, али да није поднео нити сведочаба, нити је тражио, да му се стипендија ради полагања строгих испита продужи.

Исто тако јавља, да је и питомац Миша А. Поповић свршио правне науке у Прагу.

Према томе предлаже, да се на оба та места распише из скупштине стечај са годишњом стипендијом од 250 фор. за слушаоце правних или виших милитарних наука, а за случај, ако досадањи питомац Александар Црњански, који је испит зрелости с одличним успехом положио, дође у стипендијски разред од 250 фор., те се тако његово место упразни, на стипендију од 200, и односно од 150 фор. према томе, ако поступању из ниште категорије у вишу буде места.

Тројни предлог за упразњена стипендијска места да учини у своје време Његовој Светости патријарху српском књижевно одељење и управни одбор.

Предлог се прима, стечај на два упразњена места из стипендијске закладе Димитријевићеве расписује се, и управни одбор и књижевно одељење овлашћују се, да за та два места у своје време учине тројне предлоге Њ. Светости патријарху српском, коме се има ова одлука скупштинска саопштити.

45. Председник износи на главну скупштину управљену молбу Ј. Ф. Јауса у Н. Саду ddto 23 септ. о. г., којом тражи, да се с њиме, као с укућанином од 6 година на ново склопи уговор, као што је то управни одбор и одлучио био, али је после од те своје одлуке одустао, из узрока, што је просилац међу тим своја плаћања обуставио и свој дућан затворио. Просилац је готов за већу сигурност друштва дати и јемца за себе.

Главни фискал друштвени др. Илија Вучетић у име управнога одбора јавља, да је управни одбор, истина, одлучио, да се просиоцу изда дућан под кирију на три године дана, али кад је исти укућанин дућан свој затворио и плаћања обуставио, а још и с последњим квартом кирију дужан остао, то се поновљеној молби његовој ради обнове уговора није могло за доста учинити, него се одредило, да се у недељу 16. (28.) септ. о. г. на лицу места држи лицитација тога дућана.

Члан А. Сандић предлаже, да се та молба упути управном одбору с препоруком.

Издаје се управном одбору, да у тој ствари поступи онако, како за добро нађе.

46. Председник износи на главну скупштину управљену молбу Никоте Игића, некадашњег питомца Петра Костића, у Черевићу ddto 23 септ. о. г., у којој тражи, да му се обустављена стипендија од месеца маја 1876 па до данас накнадно изда, и нарочито за време, које је у Босни као резервни војник под пушком провео.

Молбу своју поткрепљује овим разлозима:

1. Да је због војничке службе седми гимназијски разред морао прекинути и с тога му је стипендија била обустављена;

2. Да је по повратку из војничке службе одмах после три месеца бављења свога на дому као резервиста морао измаршовати у Босну приликом окупације, и тамо пуних осам месеца пробавити под пушком у служби војничкој; и

3. Да је и високо кр. уг. министарство просвете и црквених послова наредило, да се како плате званичницима, који су резервни војници, тако исто и ученицима стипендистама њихове стипендије по попратку из Босне накнадно и потпуно имају издати.

На основу ове молбе упућује се управни одбор, да Николи Игићу, као некадашњем питомцу стипендијске закладе Петра Костића изда за шк. годину 1879/80 у име припомоћи 200 ф. а. вр. из фонда Костићевог у месечним оброцима.

47. Председник Стеван Брановачки јавља, да му је члан Миша Димитријевић пријавио предлог, и позива га, да га поднесе скупштини.

На овај позив предлаже споменути члан, да се од сада извештаји о успеху у наукама и о владању питомаца оних стипендијских заклада, што стоје под управом матичином, подносе штампани скупштини.

Предлог се прима и књижевно одељење упућује се, да га изврши.

48. Председник позива, да се у смислу 15 чл. пословног реда избере одбор од десет чланова, који ће овај скупштински записник оверити и потписати.

У одбор за оверење записника бирају се: Др. Стеван Павловић, др. Илија Вучетић, Стеван Јефтић, Ђорђе Д. Кода, Тома Зековић, Стеван В. Поповић, Ф. Обркнежевић, Миша Димитријевић, А. Сандић и Арсен Ћирић.

На изјаву председникову, да је скупштина овом приликом свој рад завршила, разишли су се чланови у 7 сахата у вече с усклицом: „Живио председник!“

Прочитано и потписано.

Вести из народа.

— Из Вуковара нам брзојављају, да је тамошња српска занатлијска задруга јуче 7 дец. п. р. једногласно изабрала Аћима Радошевића као претседника за заступника на обртничком збору у Загребу.

Нови Сад 24. новембра. Уверени смо, да ће наш свет занимати, ако им овде јавимо, да се др. Светозар Милетић сада налази у Варјашу, не далеко од Темишвара, на добру свога сродника, где ће се још неко време, нужно за опораву му, бавити, пре него се крене овамо у средину народа и својих пријатеља.

— Макс Кон, главни уредник осечке „Драве“, умро је 22. нов. после дуге и тешке болести у својој 29. години. Покојник је у журналистици био један од представника оне државоправне странке у Троједници, која поред данашњег државоправног положаја Троједне краљевине види њен назадак у данашњој системи, коју су „нови људи“ инаугурисали. По народности туђинац, врло је разборито и праведљиво судио о несретном одношају између Срба и Хрвата, који се на жалост неможе „некати“. С тога су Срби „Драву“ радо читали. Здрава журналистика у Троједници губи у младоме Кону даровиту и јаку снагу, те с тога се за тим губитком може зажалити. Буди му дуг спомен!

— Спљетска омладина изјавила је такође овамо брзојавом своју радост на ослобођењу дра Светозара Милетића.

НОВИЈЕ.

— Потврђује се вест „Агр. Цјтта“, сабор троједне краљевине сазван је на 2 дек.

— При специјалној дебати о §. 2. обранбеног закона у аустријском царевинском већу влада је пропала са својим предлогом, да на име обранбени закон важи за доидућих 10 година, а тако исто и уставоверци са предлогом Томашчуковим, којим се предлагало, да закон важи само за три године. Од 329 заступника за владин је предлог гласало њих 174 против 155; за томашчуков њих 146, против 178.

— „П. Л“. телеграфишу из Беча, да ће се ових дапа држати заједничке министарске конференције, које ће коначно одредити рок састанку делегација. Делегације ће се јамачно састати између 3 и 6 декембра и влада ће пре свега потражити, да се прорачун привремено одобри.

— Гледе атентата на руског цара јављају „Петерб. вједом.“, да су на некој станици Нишњи-железнице ухваћене две особе, за које се мисли, да су помешане у злочин од 19 новембра.

— Бугарски заступник на цариградском двору, Цанков, примио се, да састави нов бугарски кабинет, и већ је отишао у Средац.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Поштована гг. Дане пл. Будисављевић и Раде Радуловић српско-православни свештеници поклонише родољубиво, сваки по 1 фор. за издржавање Милана Пећанца, другошколца овоместне ц. и кр. вел. гимназије, којему дарежљива и племенита десница овђешњих и околних родољуба омогући, — као сину једнога бивши овђе заточених босанских патника, — полазак овога образовалишта.

Овим уобичајеним путем, буди поменутој гг. свештеницима, као и свим другим племенитим и родољубивим приложницима, — налазили се исти даровwhy у месту или у околици госпићкој, — у име поменутог сиротог Босанца изречена најискренија захвала, препоручујући га као вредна и даљњег милосрђа.

У Госпићу дана 16. новемра 1879.

Јован Бијелић.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Није ми могуће а да јавности не предам, особиту ревност пречасног госп. Јована Штековића пароха и предсједника црквено школ. одбора према овој школи, тако да је његовим настојањем обскрбљена са свима учевним средствима, која су по закону прописана, даље пак његовим благим поступком проузроковао је да родитељи радо своју децу у школу шаљу, те сада ова школа може са успјехом вршити просвјетни задатак свој.

С тога си за строгу дужност сматрам у име ове српске школе највећу благодарност изразити преч. госп. Јовану Штековићу у нади да ће и на даље као љубитељ просвјете овој школи и њеном напретку прилогу бити.

У Беловару 20. новембра 1879.

Љубомир Дмитрић,
српски народни учитељ.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

До који дан улази у штампу

„ПОСТИЉОН“

ВЕЛИКИ ЗАБАВНИК ЗА ГОДИНУ 1880.

или

ЧЕСТИТКА О НОВОЈ ГОДИНИ.

Са идућом 1880. годином ступа наш **„Постиљон“** у 8. годину излажења свог, биће као и до јако **нов** — оригиналан, пун лепог шаљивог садржаја, препоручујемо га свој г.г. **писмоношама и осталим честитачима** као лепу честитку о новој години.

Ко је рад да му се име на корицама штампа, нека нам се изволи што пре са именом и наручбином пријавити.

Цена је „Постиљону“ заиду ћу годину

САМО 5 НОВЧ.

У Новоме Саду 12 (24.) новембра 1879

Српска народна задружна

штампарија

у Новоме Саду.

Курс бечке берзе 26. нов. (8. дец.)

5% металица	68.40
5% народног зајма	70.70
Аустријска златна рента	80.75
Угарска златна рента	95.50
Државни зајам од 1860 г.	130.50
Акције банчине	836.—
Лондон	116.55
Угарске разтеретнице	8.50
Сребро	100.54
Ц кр. дукати	5.51
Наполеондори	9.21
Немачке марке	57 60

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

Оставком Трифуна Жакића учитеља, овим се расписује стечај на стално попуњење учитељског звања у селу Чипу (жуп. пештанска острво Чепељ.

Годишња плата јо у готовом новцу 60 ф. 12⁷/₈ јут. а 1200 к. ф. орање земље, 18 пешт. мер. ражи, 25 фунти говеђине, 25 фунти сланине, 25 фунти соли, 6 фунти лојани свећа 50 холби пасуља, 100 пиртли дрва, зимњи огрев у натури, кухињска башта, даље једна велика башта засађена виновом лозом, 4 колска реда на воденицу. 10 ф. за недељну наставу и слободан етан при школи.

Учитељу у дужност спада нуз наставу школску и појати у цркви.

Конкуренти имају своје молбенице са сведочбама до 15. децембра општини поднети. Који желе ово место получити имају се лично општини претставити.

У Чипу (пошта у месту). Из седнице мест. школ. одбора 8. новемара 1879. држане.

ТРИФОН ЖАКИЋ, перовођа. 3—3 ЂОКА МАЛИ, председник.

СТЕЧАЈ.

У закладу пок. Гавре Адамовића има се једно упражњено стипендијско место од 300 ф. годишње попунити.

Стипендију ову може искати сваки ученик српске народности и православне вероисповести, који се добро владају и добро уче.

Првенство имају они ученици који с блаженопочившим оснивачем у сродству стоје и који у наукама добро успевају.

Молитељи имају своје ваљано инструиране молбенице саборском одбору у Карловцима до краја фебруара 1880 г. по новом календару поднети.

У Карловцима 12. (24.) новембра 1879. 3—3

ОГЛАС.

Управа манастира Беочина издаваће путем јавне дражбе дана 11. (23.) децембра о. г. у 10 сати пре подне своје мајдане кречног и зидарског камена на 3 године у закуп. Нуз мајдане обвезан ће подузетник бити и 5 катастрални ланаца шуме годишње сећи. Пре одпочете дражбе дужан је сваки лицитант од извикане укупне своте 10% у име пишманлука положити. Ближа условија могу са сваког дана у манастиру увидити.

У манастиру Беочину 16. (28.) новембра 1879.

3—3 **Управа манастира Беочина.**

ОБЈАВА.

Услед закључа представништва општине ове од 1 децембра о. г. бр. 226—227—228 овим се на знање даје, да ће 15 децембра о. г. у 9 сахата пре подне у седничкој дворани општине ове на јавној дражби и то на једну годину, почињући од 1 јануара 1880 године под закуп издавати:

1-во пашњак овоопштински, са извичном ценом од 11650 ф. а. вр.

2-го прикуп вашарски и пијачки такаса са извичном ценом од 3601 ф. а. вр.

3-ће осветлење улица овомесни, извична цена је 1700 ф. а. вр.; — с тога се сви, — што би ради на сад речена сутицати, овим позивају, да реченога дана са 10% пишмандуком на гореозначено место доћи изволе.

Условља дотична, могу се у бележништву овооштинском у званичним сахатима промотрити.

Од поглаварства општине в. кикиндске.

У Вел. Кикинди 2-ог децембра 1879

Пера Станојевић,
1—2 начелник.

ОГЛАС.

Сва господа учитељи (потражијоци), који су на упразњено учитељско место у Кулпину компетовали, позивају се са овим почем је стечај до 31. децембра 1879. продужен, да се општини до реченог дана, у недељни или празнични дан, како би у цркви појати могли лично представе. — Који се општини лично не представи не може бити изабрат.

У Кулпину 24. новембра 1879.

Љубомир Каћански,
1—3 парох и школски управитељ.

РУМА.

Јављам да сам с мојим новим парним млином одпочо млети. За брзу, јефтину и добру послугу јамчим. За многобројну посету моли

2—3 **Теодор Богдановић.**

Мануфактурна трговина

Н. П. СИМОНОВИЋА У ИРИГУ

потребује 1 старијег и 1 млађег помоћника, који су немачком и мађарском језику вични а при том добри продавци имају првенство. 3—3

У мојој шпецерајској трговини потребујем једног спомоћника, који може одма ступити.

У Митровици 15. новембра 1879.

Јован С. Мијић,
3—3 трговац.

Нек нам буде дозвољено, да високопоштоване госпође домаћице учинимо пажљивима на велику штедњу, која се у томе састоји, да се поред праве кафе

Кафа од смокава

кува. Тиме се две користи постигну; 1) кафа добија пријатан укус; 2) цела ствар много јефтиније стане. Тако дакле препоручујемо нашу **кафу од смокава.**

Са 100 фор. јемчимо. да је наш еспап истинит и чист.

Почем се наш еспап од других подражава; то обраћамо пажњу на наш заштитни жиг. Кафа наша од смокава добија се у белим завитцима са златним натписом Кафу ову од смокве произвађа творница

Viktor Schmidt & Söhne

у Бечу Wieden, Aleegasse Nr. 48.

Главно стовариште у Новоме Саду у трговини: код **Емериха Дицгена и Браће Вагнера.** У Н. Паланки код **Нађ Деже.** Опште аустро-угарско чиновничко друштво за потрошарину у Оршави. 51—200

SCHUTZ-MARKE S&S REEL

БОНБОНИ

од

БОКВИЦЕ

за прса, од кашља, од промуклости, од слуза (Schleim), од тако званог магареће кашља код деце (Keuchhusten.) Такође против бола у плући и прсима.

Боквица је биљка, коју је бог створио за лек и спасење болујућег човечанства. Биљка ова има у себи ту силу, да лечи грпобољу и душник. Што се тиче

Viktor Schmidt & Söhne

нашег производа, јамчимо, да се у овим бонбонима налази чиста смеса од шећера и од сока од боквице. Чинимо пажљивим на наш заштитни жиг (Schutzmarke.) **Боквични бонбони** могу се добити код:

Victor Schmidt & Söhne

k. k. Landesbef. Fabrikanten, Wien,
Wieden, Aleegasse 48.

У Н. Саду: код гг. **Г. Плавшића, Е. Дицгена браће Вагнера, Д. Коде; Л. Ц. Јунгингера** у Петроварадину, **Мих. Ритер** Перјамош (Банат.) **Х. А. Волтман** у Руми, **Јос. Бах** у Земуну. Опште аустро-угарско чиновничко друштво за потрошарину у Оршави.

Одговорни уредник др. Милан Ђорђевић. Издавалац „ЗАДРУГА ЗА СРП. НАР. ШТАМПАРИЈУ“. Српска народна задружна штампарија.